

Letnik XIII,
številka 1
(pomlad 2024)

Nebulae

revija za sodobno književnost

KAZALO

POEZIJA	4
Helena Vrečko	5
Filip Hudej	6
<i>Naselje 107</i>	6
Edo Krnič	10
<i>v primežu črk</i>	10
Luka Klun	11
Dragan Mitić	12
<i>Obuta v copatke iz teme</i>	12
<i>Ali ...</i>	14
Katka Adamič	16
<i>Danes</i>	16
Eva Šubic	17
<i>Premlada za miokard</i>	17
<i>Pradedova srajca</i>	18
<i>Kako se zbuja mesto</i>	19
PROZA	20
Dominik Lenarčič	21
<i>Veliki nalive</i>	21
Nataša Skušek	28
<i>Mia</i>	28
Dragan Mitić	31
<i>Ko ni tvojih</i>	31
DRAMA	39
Tamara Babić Nikiforov	40
<i>Umorjeni spomin (odlomek)</i>	40
Nika Šoštarič	46
<i>O čem sanjajo metulji?</i>	46
PREVODI	54
Andy Weir (prevod: Dominik Lenarčič)	55
<i>The Egg</i>	55

HIBRIDNI	59
Rebeka Pajek	60
<i>Odmerki</i>	60
<i>Saj veš</i>	61
<i>Zate</i>	62

POEZIJA

Helena Vrečko

Pustila sem, da so
se monsteri uvihali listi
in je čas postal betonska kocka,
zelo končna,
da se veter ni več znašel okoli
mojih ušes in je tulil
v nepredvidljivih smereh.

Pustila,
da je na tla padla skodelica
še vročega čaja, pljusnil je čez police, vrata in okna
in odtekel
za seboj pa pustil lepljivo sled za
polže.

Pustila, da se je koža na tvojih dlaneh odluščila in ohladila
in se ni več podala moji.

Zdaj preštevam kamne na obali
in piham v regradove lučke
in mi votli glas ne da,
da bi govorila o nemih stvareh,
ki se spotikajo obme
in jaz ob njih
in nikjer ni harmonije sobotnega zgodnjega jutra,
ko mi ni nič treba,
ko je kava dovolj,
ko je tišina –
namesto tega rjovim in v imenu nemira,
gorim v plamenih,
se vrtim in iščem –
čas, ki bo prinesel toplo valovanje morja
in soli.

Filip Hudej

Naselje 107

*

Stopil si v preddverje
za gospo
ki ti ni vrnila nasmeha.

Na robovih zarjaveli
poštni nabiralniki
so se stiskali
kot stanovanja tistih
katerih imena in priimke so nosili.

Terrazzo te je okoli dvigala
peljal v četrto nadstropje –
ali v tretje in pol?

Naslonil si se z roko
na opečnati zid
in za trenutek poskusil
odmisliti vonj hodnikov brez oken.

Si kdaj mlajši tako tekal po stopnicah navzdol –
tako letel s priimka na priimek –
se bal vsega kar skrivajo?

Zakaj terazzo v blokih

sestavlja črno kamenje
ne pisani okruški.

*

In še zmeraj si nekako zmogel
poslušal si zgodbe
kako je dedek
po žlebu prilezel
kako je babica vpila.

Imel si žogo in teniske
si imel
tudi prijatelja
in gol med tablicama
avtov 1 in 2.

K sreči je rasel tudi kostanj
in kako pripravno se je odbijal
od teniškega loparja
je izvedel tudi sosed.

*

Pozimi smo iz kleti privlekli cevi
skozi okna kleti naselja 107
smo jih privlekli in pognali vodo
pognali jo po asfaltu naselja.

Tako hitro kot smo jih privlekli
tako hitro smo jih odvlekli

skrili
in leteli v kupih
vsak v svoj panj
eni po več drugi po manj
stopnicah po drsalke.

Izdal nas je račun za vodo
in sosed Marko ...

*

Ena sama kaplja
na dlani
je odsevala nebo
sredi smeha otrok
ki so čakali
da mimo pripelje avto
ki jih bo zasul
s kapljami
jim premočil nogavice
hlače
in rokavice
da bodo začutili hlad
na razgretih telescih.
Dvoje črnih oči je takrat
prizanesljivo prišlo
se utrujeno v kotih
privzdignilo v nasmehu
in povabilo domov
seveda
ko bo čas.

*

Nekoč pa je počilo
in oblila nas je kri.
Glava je ostala v čeladi
telo je šlo po svoje.

O tem so pisali lokalni časopisi
zatem pa so ostale sveče
vsako leto
istega dne
na istem kraju
na našem igrišču
zraven obvoznice
so se pojavljale sveče.

Edo Krnič

v primežu črk

*rumena vrana ki me je naredila posebnega
paleta različnih barv
odvisna od letnih časov
sprejemanje vseh
in spoznavanje samega sebe
v slapu razmetanih kock
raztreščeni v podpalubju
plujem
a ne najdem kopna
domorodci se nasmihajo
morda sem eden izmed njih*

Luka Klun

*Z modrino zahoda stojita v mrtvi izbi.
Potopljene zvezde jima všivajo veke,
ko blaznost robi eter pogrebcev.*

*Prisluškujoč pokljanju žil, pozabljata bohoto sna.
Prezeblost temni kot opustošen zvon.
Ponoči ju bo zagreblo nebo.*

*Ob tihotnem svitu spet stojita v izbi.
Tokrat brez ribnate krvi.
Brez ribnate krvi. Pod njima utripljejo sonca.*

Dragan Mitić

Obuta v copatke iz teme

obuta

ker ni lepo da hodiva bosa

obula sva copatke iz teme

čeprav čisto blizu eden drugega

se spotikala

se lovila

tako se baje to počne

iskala skrite

nevidne skrivnosti

eden drugemu v očeh

čeprav sva si že vse rekla

hodila že skupaj po rosi

po žerjavici

hodila skoraj povsod brez izjeme

čeprav včasih drug mimo drugega

ali kot kozlička

se dobrikala

se bodla

se ljubila

lovila iste pošasti iz teme

jih dušila z zapletenimi rokami

do kraja nezavesti

ker to baje ni greh

in vseeno eden drugega nekje izgubila

se ne najdeva več

čeprav so za nami že vsi prepiri

*in vse dileme
se ne najdeva več
čeprav stopicava po istih stopinjah
obuta v copatke iz teme*

Ali ...

ali te želim dovolj
tebe bolj zaželeno kot kaplja vode
na ustnicah brodolomca
če ne vidim jasno
v tvoji skrivni plati
poželenja in koprnjenja
ali čutim
dovolj prefinjeno
udarce tvojih stegen
nežnih kot mesečina
a silnejših od vseh plim
ki upravljajo z morji
in oceani moške želje
neutolažljive
in razbijajo tankerje polne vina
z udarci blodnimi ob čvrste skale grudi
in vršičke nabreklih bradavic
ob bedra nepotešena

ali se ti zjutraj približujem dovolj nežno
na prstih rose
ali te znam ravno prav stisniti v kot brez izhoda
če bi krenila v neurje
ali ti neopazno kuštram lase
in pletem iz njih vrvi hotenja
da bi te kot lastna volja
za vedno privile k meni

ali znam tvoje nevihte
ukrasti v svoja jadra
njih srd preobrniti v smeh
razsute kristale soli in bolečine
zmleti v sladki prah
začiniti z njim vsak najin tren
ali znam ko želja usiha
da te prižmem blaženo
dovolj blizu meja mojega sna
vdahnem nekaj novega življenja
prišepnem ponovno da

Katka Adamič

Danes

Danes mi je zmanjkalo kože in danes ne bom iskala druge.

Danes sem utrujena, ker vse že poznam.

*Danes sem obstala na najbolj oddaljenem koncu,
povsod drugod sem že bila.*

*Danes sem Sizifu zbrisala kamen v glavo
in v zvezek zapisala predajo.*

Eva Šubic

Premlada za miokard

Bolečina se ji širi iz leve rame v hrbet,
boli jo prsni koš, obe sva že opravili izpit
prve pomoči,
in ker je njeno telo še premlado,
da bi se smelo predati v slogu miokarda,
jo vprašam, ali je kaj živčna,
pravi da nič, z izjemo tega, da se ji je tri dni nazaj
do konca odfukalo brez
kakršnih koli
predhodnih indikacij.
Pokimam
(tudi sama v kombinežah naokoli
občasno prenašam
tuja trupla).

Ko privzdignem njeno kožo
in pogledam pod njena rebra,
ji zagotovim,
da se v temi ne skrivajo pošasti.
Prikima in mirno zaspi.

Noč preživim v
precizni budnosti –
zlagala sem se ji.

Bilo jih je polno,
a sem jih vzela
s seboj.

Pradedova srajca

Spustiti na plano

volkove,

ki so se kot

krik preminulih plemen

gnetli v preperelem žepu

tiste trde srajce

pradedo,

ki se na podstrešju

čisto narahlo nagiba čez

lično izrezljan stol,

in pajki, ki so na tem kraju že ustvarili

mesto, in vešče in

ostali prebivalci

neposeljenosti,

čakaj na stopalo, ki bo

preglasilo njihov obstoj.

Največje zgodbe ležijo v teh

zaprtih prostorih

in ljudeh, ki blodijo po svetu,

medtem ko še vedno

sedijo v njih.

Upravne enote nikoli ne bodo izvedele

stalnih prebivališč.

Kako se zbuja mesto

Prve se na ulicah pojavijo vrane.
Pregledujejo cestišče
in pobirajo cestnino v zlatu in srebru.

Ko hodim po ulicah
mojo tišino zasledujejo golobi,
ne ve se, ali so del jutra
ali prejšnje noči.
Njihovi okrogli trebuščki mi vdano sledijo
(Bi izkazovali zvestobo tudi, če bi vedeli, da sem zajtrk že
jedla doma?)

Rijem po jutranji odeji
čikov, pločevink in papirčkov,
medtem ko se na moja ramena useda
prva plast rose.

S pometačem cest se spogledava –
Bo dober dan?
Zadržujeva pogled.
(Plehkost se v jutrih z obraza družbe lušči
kot jumbo plakat.)

Na koncu si
samo pokimava –
drzno bi bilo prekinjati
to mrzlo tišino, zažrto
globoko v pločnikih.

PROZA

Dominik Lenarčič

Veliki naliv

Uvod

Naravne katastrofe niso nekaj neobičajnega. Vsaki generaciji je dano preživeti vsaj en dogodek kataklizmičnih razsežnosti. Zadnje čase pa se zdi, da so ti vse pogostejši. Poplave, potresi, požari, vsi so izraz svete jeze, s katero Mati Narava udriha po svojih nepoboljšljivih otrocih. A naj so te katastrofe še tako pogoste in uničujoče, vsakič ko do njih pride, lahko njihove žrtve pričakujejo zadovoljiv odgovor na vprašanje: Kako je prišlo do tega? Kaj je vzrok?

Za dogodek, o katerem govorim, ne gre iskati odgovora. Kot vzrok ne morem navesti ne premikanja tektonskih plošč, ne suše, ne nemarnih tabornikov. Tudi onesnaževanje zraka ne more biti zadosten razlog za dogodek, ki mu jaz pravim »Veliki naliv«.

Na običajen delovni dan se je nad metropolo ulil kisel dež. To ni bil tiste vrste dež z visokim pH, ki uničuje drevje in stare spomenike. Ne, ta dež je bil močna kislina, dovolj močna, da razžre kovino, blago in tudi človeško meso. Naliv je trajal le slab dan, a škoda je bila neizmerna. Ulice, polne kričečih ljudi, ki iščejo zatočišče. Ceste, prekrite z razjedenimi trupli, na katerih nasedajo cvrčeče gmote – avtomobili. In smrad, moj Bog, kakšen smrad! Lahko si predstavljate, kakšna katastrofa je bila.

V nadaljevanju vam bom predstavil par prizorov, posnetkov kaosa, ki je tisti dan vladal v metropoli. Vi, ki to berete, boste mojo pripoved morda označili za neverjetno izmišljotino. Pa saj se ta pojav ne podreja nobenim naravnim zakonom! Kako bi do česa takega sploh lahko prišlo? Odgovora ne boste našli, to sem vam že povedal. Sicer pa ni vzrok tisto, kar bi morali preučevati.

Prisluhnite, prijatelji moji. Ta zgodba bi se lahko zgodila kjer koli in kadar koli.

Prvi prizor: Pešec

Ko se je Naliv začel, so bile ulice metropole polne človeških krikov. Eno uro kasneje so od njih ostali samo še odmevi, te pa je počasi dušilo neprekinjeno udarjanje kapelj in cvrčanje asfalta. Ljudje, ki so ostali na ulici, so se za vekomaj vdali brezglasju.

Razen enega. Skozi zvočno zaveso dežja je prodiral veseli žvižg sprehajalca. Mož z razpadajočo obleko in klobukom. Iz njegovih ran se je kadilo, izgledal je kot živi zombi. Kljub temu je neomajno hodil naprej in si žvižgal znano melodijo.

Drugi prizor: Deložacija

Needham je stal pri oknu. Prisegel bi, da je zunaj nekoga slišal. Kdo se v teh razmerah sprehaja zunaj? Minilo je že par ur, a ni kazalo, da bi se stanje izboljšalo. Dež je neusmiljeno padal z nebes. Needham ni mogel dosti narediti glede padavin. Vrnil se je v dnevno sobo in se vrgel na kavč. S pogledom je ošinil zmečkan list papirja na kavni mizici. Stavkov zaradi brazd ni bilo več mogoče prebrati. Berljev je bil samo še grozeč naslov: OBVESTILO O DELOŽACIJI. V ostankih besedila je bil skrit včerajšnji datum. Needham je prebral naslov in globoko zavzdihnil. Kljub morečemu obupu si je dovolil majhno upanje, da mu bo najemodajalec glede na razmere pogledal skozi prste in mu še nekaj časa pustil streho nad glavo. Da bi me ravno zdaj vrgli ven, je pomislil Needham, to bilo naravnost kruto, mar ne?

Iz razmišljanja ga je zbudilo srdito udarjanje po vratih.

Tretji prizor: Protest

Raje bi ostal doma.

To so bile misli načelnika Van Alphena, ki je stal pred vrati stanovanja. Še enkrat je zaropotal po njih.

»Gospod Needham, odprite!«

Naj se ta bedak že enkrat oglasi! Zaščitna obleka, edina njegove velikosti, ki so jo imeli na postaji, mu je lezla v rit. Star respirator je k sreči deloval, a žal ga ni mogel ubraniti pred izjemno jedkim vonjem dežja. Na ta grozen dan se mora ukvarjati z delinkventnim podnajemnikom.

Dvignil je roko, da bi se še enkrat znesel nad vrati, a se jih ni dotaknil. V daljavi je namreč zaslišal vzklikanje ljudi. Protestnike? Van Alphen je refleksno potipal po žepu skafandra, v katerem je imel spravljeno pištolo. Pustil je vrata za sabo in odšel v smer vzklikanja.

Za vogalom jih je našel. Gručo ljudi, oblečenih v dežne plašče, držeč od kisline porjavele lesene palice in ožgane ostanke transparentov. Protestniki se niso menili za dež, marširali so po cesti in skandirali: »Stra-ho-pet-ci, Stra-ho-pet-ci, prid-te ven, prid-te ven!«

Van Alphen je ob prizoru zmajal z glavo. Res bi moral ostati doma.

Četrty prizor: Izziv

Luiz je skozi okno navdušeno spremljal protest na ulici.

»Poglej jih, Gabriell!« je rekel prijatelju. »A niso pogumni?«

Bil je prilepljen na okno, tako da na prijateljevem obrazu ni videl grimase nejevere.

»Pojdiva ven.«

»Luiz, ne vem, ali je to dobra ideja.«

»Od kdaj si pa taka šleva? Saj je samo dež!«

»Ja, ampak to ni navaden dež!«

Luiz je premeril bojazljivca pred sabo. Kako se lahko družī s takim človekom?

»Mislim,« je dodal Gabriel, »pred par urami sem videl ljudi, ki so bežali pred dežjem.«

»Kakšen strahopetec si. Vidiš ljudi tam spodaj? A jim mogoče koža razpada? A se kadi od njih?«

Gabriel ni mogel takoj odgovoriti. Luiz mu je vedno znal dobro zavezati jezik.

»Ja ... ampak ... a ne vidiš, kako se peni v lužah?»

"Med dežjem se tudi peni. Kaj za vsak drek zganjaš paniko?« Zamahnil je z roko. »Prav, grem pa sam.«

»Luiz, prosim.«

Pogovora je bilo konec. Luiz je bil že na stopnicah, Gabriel pa mu je lahko samo še sledil. Kmalu sta bila pred vrati. Luiz jih je odprl ... in njuna nosova sta takoj zlezla v njune lobanje. Gabrielu se je zdelo, da bi od smradu lahko izjokal svoje oči.

»No, pogledj!« je vzkliknil Luiz, ki se je na vse pretege trudil, da se ne bi kremžil.

»Saj je samo navaden dež!«

Skočil je čez prag s široko iztegnjenimi rokami. Smejal se je Gabrielu, bojazljivcu, ki mu ni hotel verjeti. Smeh pa se takoj sprevrgel v kričanje. Kislina mu je počasi začela razjedati kožo, iz novonastalih ran pa se je začelo smoditi.

»Luiz!« je prestrašeno vzklikal Gabriel. »Vrni se noter!«

Prijatelj ga skozi lastne krike ni slišal. Tudi videl ga ni, jedek vonj ga je oslepil. Ni se vrnil k Gabrielu. Pognal se je v beg po ulici.

Peti prizor: Trgovina

Majhna živilska trgovina v središču metropole se še ni odprla. Prodajalca sta se kratkočasila s klepetom.

»Hej, tvoj sosed, tisti črnc, kako mu je ime? Needleman?«

»Needham, model.«

»So ga že vrgli ven?«

»Ne še, pa ga bojo kmalu.«

»Fak.«

Tišino je zapolnilo udarjanje dežnih kapelj.

»Kaj pa ti, si uspel plačati najemnino?«

»Ne, model. Lastnik je totalen prasec.«

»Fak.«

Tišino so znova zapolnile dežne kaplje. Tisti, ki je začel kratke pogovore s kolegom, si ni mogel pomagati, da ne bi komentiral neobičajnega jutra v mestu.

»Danes je pa nekam tiho.«

Komaj je končal stavek, sta se tihemu udarjanju kapelj pridružila divje udarjanje po izložbenem oknu in zamolklo kričanje.

»Hej!« je zaklical tisti, ki je s svojim izrekom prinesel nesrečo. »A ne vidiš, da smo še zaprti? Pridi čez eno uro!«

To pa prišleka ni utišalo. Še naprej je kričal.

Prodajalec je zavzdihnil. »Nekateri ljudje so tako nepotrpežljivi. Že grem!« Stopil je do vrat trgovine in jih odklenil. Fant pa je bil še vedno prilepljen na izložbeno okno.

»Kaj zdaj čakaš? A greš noter ali ne?«

Fant se je leno zvelkel do vrat trgovine in se naslonil nanje. Ko jih je prodajalec odprl, se je nesojeni kupec zvrnil na tla. Prodajalec je bil zgrožen nad njegovo predrznostjo, potem pa je opazil, da so kaplje, ki so tekle s trupa, naredile majhne jamice v tleh.

»Fak, spet bo treba menjat ploščice.«

Šesti prizor: Ranjenec

Igor je opazoval prizor pred trgovino in jezno mrmral: »Tipično, kako tipično. Celo večnost čakaš na pomoč, ko pa končno prideš na vrsto, se stegneš pred vrati.«

Takoj zatem ga je zaskelilo v nogi. Zjutraj je hotel pripraviti smeti za odvoz, pa mu je zdrsnilo in je padel po požarnih stopnicah. Ni vedel, ali si je nogo zlomil ali samo zvil. Kar koli je že bilo, bolelo ga je. Še bolj pa ga je bolelo spoznanje, da bo moral k zdravniku, da bo moral odkrevsati v bolnišnico, cel dan čakati na termin, potem pa ga bodo še grdo gledali, češ, kaj te je bilo danes treba! Takšni so ti zdravniki.

Potipal je po hlačah. Mogoče si lahko prihranim vsaj krevsanje in pokličem rešilca, je pomislil in iz žepa potegnil telefon. Olajšanja mu žal ni bilo dano občutiti – zaslon je bil razbit, telefon pa nasploh neodziven. Igor ga je jezno zalučal v tla. Takšni so ti telefoni.

»Nič, treba bo peš,« je rekel in se počasi, a vztrajno vzravnal. Ta vztrajnost pa je izpuhtela v hipu, ko se je spomnil na dež in na človeka pred trgovino. S tem ko se v teh razmerah odpravlja v bolnišnico, je tvegaj svoje življenje. Pa je vredno? Ne bi raje počakal, da mine dež? Kako dolgo bo čakal tu na tleh? Ni kazalo, da bodo padavine kmalu ponehale.

Medtem se je oglasila noga. Oster sunek bolečine je šinil po njegovem telesu. Tako ne bo zdržal. Oprl se je na steno.

»Šel bom tja, pa če se stegnem pred vrati,« je zatrmaril in pazljivo stopil do meje med varno streho in kislim dežjem. Bil je odločen. Kot pacient je imel pravice in te pravice bo tudi uveljavil. Naredil je prvi korak.

Takrat pa ga je poškopilo. Avto je švignil mimo. Skozi lužo. Igorja je seveda presenetilo. In zbolelo, a ne tako hudo, da mu ne bi uspelo jezno zamrmrati: »Tipično, kako tipično.«

Sedmi prizor: Delavec

Po cesti je dirjala razpadajoča črna toyota. Od kisline načeta platišča, s katerih je guma že zdavnaj odpadla, so bobnala in prasketala po asfaltu. Avto v resnici ni bil več vozen, poganjala ga je samo še gola trma njegovega voznika. Temu je bilo ime Warren. Warrenu se je mudilo v službo, tako kot zmeraj. Tokrat mu je šlo res za nohte – šef mu je dal eno uro časa, da se prikaže na poštnem uradu, drugače si lahko službo najde drugje. Warren si tega ni mogel privoščiti, imel je vražji kredit.

Vožnja v dežju seveda ni bila enostavna. Kislina je že razjedla gume, počasi pa je razjedala tudi vetrobran. Nič se ni videlo skozenj. Skozi okno pa tudi ni mogel gledati. Zaradi dežja, seveda. Warren se tako ni mogel izogniti veliki luži na cestišču. Luži, ki je po glasnem ropotu sodeč raztopila platišča na

desni strani avtomobila. Avto se je lahko še par metrov napajal z vozniško trmo, potem pa je končno podlegel zakonu mehanske odpovedi in nasedel na pločniku. Warrenu ni ostalo drugega, kot da prepešači preostanek poti. Z brco je odprl vrata in stopil na dež. Dražeči smrad mu je pred oči pričaral gosto meglo iz solz. Kljub temu je v daljavi uspel prepoznati obris poštnega urada. Pognal se je v dir. Kaplje so vrtale v njegov plašč. Tla so mu cvrčala pod nogami, grozila so, da mu odnesejo podplate. Upal je, da ga šef ne bo odpustil takoj, ko ga vidi. Znašel se je pred vrati. Skušal jih je odpreti, pa so se mu upirala. Kaj je zdaj to?! Pripravil se je, da se z ramo zaleti vanje, ko je opazil komaj razločen napis. Pomel si je oči in prebral.

ZAPRTO ZARADI IZREDNIH RAZMER

Warren je stopil korak nazaj. V tistem trenutku bi mu bilo oproščeno, če bi začel tuliti in besno udarjati ob tla. A tega ni naredil. Smejati se je začel.

In ni bil edini, ki se je smejal. Pred njim je stal neznanec, napol lično oblečen možakar, napol okostnjak. Prepeval je:

Raindrops keep falling on my head

and just like the guy whose feet are too big for his bed

nothing seems to fit

those raindrops keep falling on my head

they keep falling

Sladka skladba je klicala k poplesavanju. Možakar se je zibal sem ter tja in Warrena pozival, da ga posnema. Warren je to rade volje storil. Vrgel je glavo nazaj in razširil roke. Kakšen dež? Kakšna smrt in bolečina? Tu je samo B. J. Thomas! In kisle dežne kaplje so se spremenile v tople sončne žarke.

Nataša Skušek

Mia

Driiing!

Ravno sem pod tušem, ko pozvoni. Izpiram šampon, medtem ko zvonec še kar vztraja, nekaj nujnega je. Zavijem se v haljo in hitim odpirat.

O, madona, ti si! Sem mislila, da je en vojak.

Zunaj je moj oče v popolni kamuflažni uniformi. Hlače in jakna v zeleno rjavem lisastem vzorcu trdo stojita na njem, v gozdu bi se dobro skril. Na žepku ima izvezeno zastavo trobojnico, ampak barve so v malo drugačnem zaporedju. Hrvaška, Slovaška? Raje ne vprašam. Takoj ko začneva s politiko, se skregava.

Na bolšjaku sem jo kupil, a ni fajn, nič ne premoči.

Pa saj ne dežuje.

Na televiziji so rekli, da bo. Imaš kaj farine?

Misliš moko?

Ja, farino. V naši štacuni je nimajo.

A ni vseeno, katera moka je?

Ne, farino rabim, za pehtranovko.

A boš pekel?

Tvoja mati bodo pekli. Danes imam god.

Oh, saj res. Vse najboljše! Prideš na kozarček?

Poglej, nabral sem prekle za paradajz. Tudi ti bi ga lahko poflancala v koritu na balkonu.

Na kolesu, prislonjenem na ograjo, iz prtljažnika za sedežem štrli sveženj palic, na balanci pa je privezan pes, ki maha z dolgim repom.

Saj nisi normalen, a veš, kako lahko s tem padeš? Pa še psa imaš navezanega gor.

Da me vleče, križ me boli.

Zakorači v stanovanje, z njega letijo vejice in listje in se sprijemajo z mokrimi stopinjami, ki jih puščam za sabo. Pes bo počakal zunaj, ker sem alergična na dlako. Revček malo zacvili, ampak saj je navajen.

Bo viski v redu?

Moraš videt, kako dober šnopc sem naredil. Ti bom dal za probat, da ugotoviš, kaj je notri.

Doma ima klet polno zvarkov, ki jih ne pije. Jih pa zato podarja. V alkohol namočene smrekove vršičke, rožiče, ribez, kivi. Večkrat se je že lotil selekcije, ampak mu ne gre, zato se steklenice kopičijo, ker pridela več, kot se porabi. Jagenjčka in zajce sem naročil za v skrinjo, sama domača roba. Bi vzela malo?

Saj veš, da ne jem tega. Boge ovčke in zajčki.

Ti si uboga, ker ješ samo piščanca. Poglej, kako si suha. Mia, a še bruh...?

Kdo ti je to rekel? Mama?

Mi je povedala za bolezen, ko bruhaš in stradaš, dokler ne umreš.

Na hitro zvrne šilce irskega viskija in tleskne z jezikom, kar pomeni, da je dober. Potihoma vem, da mu je bolj všeč kot njegove mešanice, ampak nikoli ne bi priznal. Jaz pa tudi ne, da ne jem niti piščanca.

Samo viroza je bila. Konec tedna bom zaključila z bolniško.

Ja, pri tvoji mami je taka viroza trajala približno pol leta, potem pa si kmalu prišla ti.

Oče še kar bluzi in med drugim pove tudi to, da z mamo šparata leseno otroško stajico, ker takih ne delajo več, jaz pa spet začnem računati. Še dobro, da zunaj zalaja pes; videl je kakšno mačko ali pa mu je postalo dolgčas.

Hvala za šnopc. Ko prideš na obisk, boš dobila en kos špeha. Se je sušil na kraški burji. Lahko ga popečeš in daš na solato, ti itak ješ samo solato.

Ko gre, se oblečem in odhitim v dm. Vzamem še večnamensko moko, ker farine nimajo. Kasneje jo bom dostavila staršema.

Doma se polulam na testno konico, potem pa spijem liter vode in zbašem vase nekaj svit barov. Testiranje čez pol ure ponovim, ampak to ni to. Saj sem si mislila, da bo tako, pa me vseeno dotolče. Medtem ko razmišljam o zajčkih, ovčkah in piščančkih, spet bruham. Mogoče bom vzela še en teden bolniške.

Dragan Mitić

Ko ni tvojih

A meni bodo oni govorili ... S temi besedami je planil v vaško beznico. Slišati je bilo, kot bi nekoga odločno zavrnil, ga zabil, mu ostro presekalo besedo, vendar z dobršno mero dvoma o povedanem in hkrati z jasnim zanikanjem. To je bil njegov univerzalni odgovor na skoraj vse. Ta odgovor mu je bil pisan na kožo, ukrojen in zašit prav po njegovi meri. Bil je zares postaven možak. Vse, kar je dal nase, je dajalo vtis, da je izdelano po njegovih, posebnih merah. Ni bilo, ker ni imel denarja za kaj takega, zato je iz največjih konfekcijskih številčk povsod kukalo nekaj gole kože, kar je še bolj poudarjalo neobičajno predebel vrat, predolge roke in noge. Skoraj dva metra je meril v višino, morda celo več, težko je točno reči brez merjenja. Široka ramena, pesti večje od katerih koli, ki jih po navadi vidite. Ko je vstopil, je bilo videti, da celo stropi niso dosegali pravih standardov, ker je pri kovanem lestencu nekoliko sklonil glavo. Najbrž ga ne bi zadel z glavo, a ni manjkalo veliko. Z odločnim zamahom desnice je za hrbet odrinil temno zeleno, skoraj črno, lovsko pelerino z veliko kapuco. Ma, tako na videz res kot tisti »netopir« ali kaj. Ampak pozor! Na to je bil baje še posebej občutljiv.

Stol ni bil zaseden, zato je kar prisedel za mizo, ne da bi kaj vprašal ali zaprosil, samo bežno je pokimal z glavo navzgor – *Prosto, a ne?* Vendar bi zaradi neprikrite robotosti ta kretnja lahko pomenila tudi: *Če ti ni prav, lahko kar greš drugam, stol je ... in tukaj se bom usedel jaz!* Bil je očitno močnejši od kogar koli navzočega, brez težav bi opravil tudi z drugimi prisotnimi, če jim kaj ne bi bilo prav. Verjetno je točno na to pomislil tudi revež, ki se je slučajno malo prej usedel prav za to mizo. Seveda je samo karseda prijazno prikimal.

Pod pijano poveznjenimi klobuki so čepele močno ovlažene misli in zelo kratkoročni spomini. A so vendarle pri večini še segale do včeraj, zato je bilo pri marsikomu zaslediti prikrit smehljaj. Lastnik krčme, mojster za neumne šale, jim je sinoči, ko Jova seveda ni bilo, namigoval, da imajo tudi oni svojega »močnega, nočnega netopirja« in »celo svojega pravega slona«, pa nadaljeval: *Kaj pa počne slon, težak štiri tone? Sicer ni dobil pravega odgovora, saj je to butast vic tiste vrste, da če odgovora poprej nisi slišal, ga ne boš zadel, za boga ne.* In tako kot zmeraj so se vsi samo neumno režali, dokler niso iz do ušes raztegnjenih ust lastnika slišali odgovor: *Ja, kar hoče! Ha, ha.* Kako vse to drži kot pribito, kako se to prav sedaj res vidi, celo dogaja pred njihovimi očmi, ko se je on dejansko pojavil. A nihče si ni upal črhiniti niti besedice. Natararica mu je brez vprašanja v minutki prinesla tisti njegov beli špricar. Kot vedno, čisto malo vode, kar je očitno ustrezalo željam in meram njegovih stalnih naročil. Kdo pa ne bi z veseljem ustregel takšnemu hrustu in to takoj? Glas je imel še posebej prepričljiv. *Kaj boš pa ti?,* je zabrundal in tistemu revežu za mizo je srce kar zastalo. Upal je samo, da se to ni opazilo, kakor tudi to, da so se mu lasje še malo pokonci postavili. *A, hvala, hvala, vozim, veste,* je nekaj izustil ves prestrašen, da ni niti pomislil, kako bedast odgovor je to, ker bi lahko spil kaj brezalkoholnega ali karkoli, celo sok žive žabe z malo žolča, samo da se mu ne bi zameril. On pa ... K sreči je Jovo kar nadaljeval v pomirljivem tonu: *A potuješ?* Naglas je tudi imel malo »čuden«, vsekakor ni bil domačin.

Ja, no, pišem nekaj o teh krajih, pa sem kar prišel sem, pogledat v živo. Nadaljeval je z nekoliko več poguma, vendar je tudi v tem stavku opazil veliko nevarnost: *Kaj če bi ga tudi to vznemirilo, kaj ima on iskati po njegovih krajih?* Cel špricar je spil v enem požirku. Revež je nervozno tresel z nogo pod mizo in začel v sebi šteti, koliko časa bo preteklo, da bo natararica priletela z novim polnim kozarcem, ko je Jovo kar začel, brez uvoda, s kratkimi stavki ...

Ni bil iz teh krajev, vendar iz ne tako zelo oddaljene vasi, *tam* čez Kolpo. Njegove vasi ni več, tam pravzaprav ni več nikogar. Ni povedal imena, kot da ga vas več niti ne potrebuje, ko je brez ljudi, »duplo« nesrečna vas, tako jo je imenoval in namesto pravega imena je samo še s precej nižjim glasom izustil: *Ni važno ime, ni edina, še veliko jih je tam sedaj praznih. A »duplo« ... To pa zato, ker to ni prvič, da so jo zravnali, tudi v drugi svetovni vojni so jo. Četrto stoletja so čakali, da bi prvega fanta iz vasi v vojsko poslali. In komaj je vas ponovno zaživela, so jo spet ... Sedaj najbrž dokončno, ker še po toliko letih tam ni niti enega stalnega prebivalca. Tako lepa je bila in tako radi so jo imeli. Petih napadov so se ubranili, šestega ne ... Sami vaščani, vaščanke, mladeniči, vsi, a ko so vas zravnali, so redki preživeli morali stran. Od vseh njegovih je preživel samo on, ker je teren ob Kolpi in prehode čeznjo poznal na pamet, prehodil bi jih celo z zavezanimi očmi. Pred zadnjo *nevihto* je kot fant na veselice v *to krajino* hodil vsako nedeljo, kot lovec pa tudi med tednom ponoči in ob slabem vremenu, če je le slišal kako zanimivo žival. Revež za mizo je bil ves čas tiho in je samo vsake toliko časa kaj pokomentiral v sebi: *Ja, vendar tak lov najbrž ni bil čisto legalen, ampak kdo bi si ga še lahko privoščil, če ne tak silak.**

Ni si upal na mizo postaviti niti svojega blokca in je zato še bolj pozorno poslušal in si poskušal zapomniti vsako njegovo besedo. Ja, besede niso bile izbrane, niti lepe ne, a kdor v sebi nosi toliko grenkobe, verjetno niti ne more uporabljati lepih besed. Posredno so se nanašale prav na to, o čemer je želel pisati. Zato se je malo opogumil: *A mislite Belo krajino?* Takoj ga je poklopil: *To je ena in ista krajina. Mi nikoli nismo delili svoje krajine. Vem, tukaj ste ji rekli Bela, glej, sedaj tudi ona ... postaja »črna«.* Hitro je poskušal popraviti svojo neumno opazko in se reševal, kakor je vedel in znal: *Ja, »črna«, dobro ste to ... zadel. A veste, jaz sem tukaj zaradi nekega pojava. Precej se jih je tukaj naselilo in se jih še naseljuje v hiše, ki so nekoč bile ... A ste morda na to mislili?* Kot iz topa je iz njega bruhnilo: *Ma, na vsak možen način je počrnela cela naša krajina. In kaj mi ti to stalno vi, pa vi! Jaz sem*

Jovo, kaj pa ti? Komaj je iztisnil iz sebe: Dušan sem in hkrati krčevito skušal rešiti svojo roko iz njegove ogromne šape. *A, kot moj ded.* Komaj slišen *uh* je izustil z velikanskim olajšanjem in hkrati pohvalil botra Jovovega deda, da mu je dal tako lepo ime, ki se ujema z okusom tega velikana. Samo da mu je izpustil pest, drugače ne bi vedel, kako bi naprej pisal brez desne roke. Z novonastalim zaupanjem, ki ga je prineslo njegovo ime, ki se mu do tedaj ni zdelo nič posebnega, je hitro pohvalil še svojega botra in še naprej nemo požiral Jovovo pripovedovanje. Da bi mu le bil dobra družba – nesrečne zadeve se nekako lažje prenašajo v družbi. Menda to velja tudi za velikane. Kratki stavki brez enega samega pridevnika. Kako so od nekdanj tu z ene in druge strani reke živeli ljudje, ki so se razumeli, imeli iste navade, običaje, govorili en jezik, poslušali enega popa. Sedaj pa je prazno tukaj in prazno tam, ni več ljudi. Na koncu ni ostalo ničesar. Vsem je težko brez nekoga svojega. Ja, najbrž mu je želel dopovedati zgolj to. Prejšnji teden je nekdo od priseljenih iz sosednje vasi prišel s *kamiončkom* in hotel nagrobnike na starem pokopališču kar odkopati in pobrati, prodati za drobiž. Imena v cirilici, letnice tisoč petsto enaintrideset ... triintrideset ... osemintrideset, še zadnje oznake, kdo je tukaj od nekdanj živel. Tedaj se je Jovu zmračilo pred očmi. Tako močno in na široko je odprl vrata kabine, da so se odbila od karoserije in naredila vdolbino za pol košarkarske žoge. Že v naslednjem trenutku je šofer z levico potegnil k sebi poškodovana vrata, z desnico pa *skipal* vse naloženo in s še ne popolnoma spuščanim *kesonom* oddrvel s polnim plinom, da se je za njim pokadilo vse črno. *Kdo jih bo ustavil, toliko vasi je po celi krajini ... Veš, jaz bom še enega, boš zdaj kaj? Seveda ni imel poguma še drugič reči ne: Ja, ja bom ... pivo ... Brezalkoholno, če imajo.* Tudi v nadaljevanju je uporabljal zelo kratke stavke, samo bistvo, stlačeno v nekaj besed. Da je sedaj tukaj z Mojco, vdovo, ki mu je uredila vse papirje. Drugače ga ne nadleguje, moti jo zgolj to, da gre vsaj enkrat na teden čez Kolpo. A samo zato, ker gre po navadi kar skozi gozd in ne čez uradne prehode. Kako pa naj bi šel uradno čez, ko pa ima najraje pri sebi puško?

Papirjev zanjo seveda nima, ker mora biti državljan ne vem koliko let, da bi sploh lahko zaprosil za dovoljenje. In tako očitno je, da zelo težko kogar koli prosi za kar koli. Mojca bi se morda še bolj pritoževala, če Jovo ne bi bil tako dober lovec, ki redko pride domov praznih rok. Zamrznjene divjačine imata za celo zimo. A ji je prišlo na uho, da se Jovo prepogosto ustavi pri prav določeni hiši tam čez, ko gre pogledat svojo staro vas. Tedaj se je prvič prikazal tudi nasmešek v koticah Jovovih ustnic. Dober znak, je pomislil sogovornik, celo nasmejati se ga najbrž da. A da bi ga vsaj malo premaknil, najbrž ne, podobno kot trdno drevo, ki ga celo hudi vetrovi vedno le povijajo. Ne verjamem, da se je česa sploh kdaj bal.

Pravi, da jo je strah, ker grem preko divje vode ... Pred »mirno vodo, ki potem odnese vse« naj me zaščiti, a pred divjo vodo se bom sam ... Ma, kaj mi bo ona govorila ... kam hodim ... Naj me ujame, potem naj govori. Očitno je vedno nastopal izjemno samozavestno. Tudi v krivolovu ga skorajda nikoli niso ujeli. No, enkrat je fazana, ki se mu je prav *nastavljala in ga tako rekoč izzivala*, počil sredi belega dne. Ko ga je hitel pobrati, da mu ga do noči ne bi ukradla lisica, so ga na jasi dobili s plenom v roki. Kazen v vrednosti osemnajstih kilogramov mesa bi moral plačati. Ni hotel, seveda, a ga je Mojca rešila teh nekaj dni zapora in zadnji dan roka plačala kazen. *Ma, kaj mi bodo oni govorili. Toliko denarja za samo enega navadnega fazana. Po deset sem jih znal nanizati za pas v enem dnevu.* V bistvu je samo še enkrat potrdil, da ga ni dobro izzivati. In kar naprej: *Kaj mi bodo oni govorili, pa kaj mi bodo oni govorili.* Skratka, menil je, da ima njemu redko kdo pravico sploh kaj govoriti. Drugače ne bi tega vedno ponavljal. Še to: skoraj zagotovo je že, ko je vstopil v gostilno, takoj opazil, kako ga je ta revež za mizo zabodeno pogledal, da ta ni od tod – tako po lovsko. Tega mu seveda ni nameraval povedati, a se je nenadoma spomnil nečesa: *A, to sem ti hotel pokazati, a meni ... oni bodo meni govorili ...*

Ravno včeraj je spet hodil tja čez in se malo dalj časa zadržal pri *tisti hiši*. Res je tudi, da se od tam iz spalnice vidi celo del njegove vasi. Tako da tudi

gledano z določeno mero natančnosti *gre on dejansko pogledat vas*. Toda že nekaj časa v vas ne stopi več. Srce mu začne preskakovati ob pogledu na razmetane kamne nekdanjih domov. Če že kdaj zares zavije do teh kamnov, samo brcne kakšnega malo višje na kup, da jih bo kakšna nova nevihta težje razmetala. Zaman pogleda vsak grm, se mu približa, da se dejansko prepriča, da ni morda človeško bitje. Zelo malo jih je ostalo v celi njegovi krajini.

Ko se je vračal, je bilo čez polnoč. Vedel je, da prve patrolje v zadnjem času prihajajo vsakič bolj in bolj zgodaj, vendar jih pred četrto zjutraj še nikoli ni videl. Kolpa je bila nizka. Na enem od njegovih prehodov so bili trije veliki kamni. Če pogumno vzameš zalet in zadeneš sredino njihove zgornje ploskve, prideš čez suh. Uspelo mu je, kot tolikokrat prej. Prvi krajec lune, zveste zaveznice, mu je pomagal poiskati potko z obrežja do začetka gozda. Kot po navadi je takoj, ko se je dokopal do zavetja gozda, repetiral puško. Za vsak primer, lahko, da bo spotoma še na kaj naletel. Lepše je, če domov ne pride praznih rok. A ni prehodil niti dvesto metrov, ko je zaslišal pok večje, suhe veje v bližini. Nagonsko je pokleknil, usmeril pogled proti poku in nekaj zagledal. Nejasen obris neke živali, ki se je očitno premikala, vendar ni mogel točno oceniti, katere. Oči so se mu še privajale na to ubogo svetlobo in kot izkušen lovec se, jasno, ne bi za nobeno ceno odločil za strel, preden bi točno vedel, za kaj gre. Čudno, samo en pok veje in potem tišina. Tako previdne živali se ni spomnil, zato je naredil nekaj korakov v tisto smer, takoj dvignil puško rahlo v zrak in previdno umaknil prst s petelina. Človeški glas: *No, ... no, pli... pliz*, potem še dvignjene roke in ni bilo dvoma, to je človek! *Stoj*, je zagrmel Jovo. To, da se tako reče, ko je v igri na eni strani puška, na drugi pa človek, je menda potegnil iz oddaljenega spomina, ko se mu je približal na nekaj korakov, je ugotovil, da gre spet za nekega nesrečnega prebežnika temne polti.

Prebežnik se je ves tresel, v oblačilih, mokrih do pasu, je spominjal na človeka, ki za milost prosi vse možne bogove. Sprva kot bi bil Japonec, z

objetimi dlanmi na prsih, potem se je začel klanjati in kazati bele pete iz nizkih čevljev, na pol polnih vode, in se na koncu čudno križati, z leve proti desni pa z desne proti levi, očitno v totalnem šoku. A nobeden od velikih bogov se mu ni približal, razen ... Jova. Ko se mu je pa hotel še bolj, se je iz sence bližnjega hrasta pojavila še manjša ženska figura. Skupaj so tvorili čudno človeško kompozicijo, ovito v črno, da je še bolj poudarjala njihovo nesrečo. Šele ko mu je Jovo ponujal roko in mu poskušal pomagati, da bi se dvignil, se je iz kupa črnih cunj na materinih prsih zaslišal tihi jok. Še otrok! A ko je prebežnika dvignil, so v trenutku nehali jokati tako starša kot otrok, menda so nagonsko začutili, da jim ne bo storil nič žalega. Ko se mu je prvič to zgodilo, je morda še nekaj pomišljal, potem ko se je zavedel obupa, da svojim ne more tako pomagati, je večkrat, celo prav zaradi teh revežev zahajal v gozd. Toliko različnih, a to ga ni zmedlo. Vedel je, da tudi drevesa v svojem gozdu ne sodi po skorji. Tudi njih je nekdo po krivem pregnal. Nesreča je pravzaprav veliko lažja, če je kdo zraven. S težkim srcem je samo globoko izdihnil: *Ko ni mojih ...*

Vedel je tudi, da slaba soseda podari samo iglo brez sukanca. Hitro jih je po skritih stezah pripeljal do neke kolibe. Tam je večkrat skrival lovski plen, preden ga je na skrivaj prenesel domov. Nekajkrat zaporedoma je z odprto dlanjo kazal proti tlom, kar naj bi pomenilo, da morajo ostati točno tam in nekaj časa počakati, s kazalcem si je potegnil čez ustnice in jim tako zabičal, naj bodo tiho. Ni minilo niti pol ure, ko se je vrnil in se je iz njegove velike sence prikazal še mlad moški manjše rasti. Šaban, mu je Jovo kar ukazal. *Te da prepelješ in da mi oni to potrdijo iz Italije. Če ne, veš, da se z mano ni dobro vojevati. Eno srno ti bom dal.* Šaban je samo kimal z glavo, se nekoliko prisiljeno nasmihal, bolj kazal zobe kot nasmihal, še posebej enico zgoraj levo z zlato prevleko. Drugače je dobro poznal glas Jovovih ukazov in njegov jezik, ki je seveda brez kosti, a bi katero koli kost z lahkoto zdrobil.

E, to sem ti hotel pokazati. Kaj bodo oni meni govorili. Glej, kaj pišejo. Na mobilnem telefonu, ki je bil v njegovi pesti videti kot pomanjšana različica

telefonov normalne velikosti, se je prikazala fotografija, očitno posneta v Benetkah. Na njej moški in ženska z dojenčkom v njenih rokah. To so očitno ti nesrečniki in tisti Šaban. Ta je stal pol koraka pred njimi in prav v ospredje postavil svoj zlati zob, razprte roke in na vsaki roki po dva goloba. Spodaj piše: love, from itali, jovo bestmen.

Samo, da se Šaban vrne ... Oni tam, lovijo po Italiji ... golobe ali kaj? A meni bodo govorili: Jovo »betmen«! Meni bodo oni govorili!

In tako odločno, kakor se je tudi pojavil, je vstal in odšel zagotovo urejati zadeve naprej, ker če se stvar zavlačuje, postaja kača. To je znal dobro, govoriti nekoliko manj, a kaj, ko nobeno, še tako slabo govorjenje ne more pokvariti dobrega dela. Namesto zdravo ali adijo je samo odločno potegnil svojo temno pelerino k sebi in z njo zakril večino svetlobe z lestenca in glasov v krčmi.

Je že v redu, on konec meseca vedno plača za vse, kar prinesem na njegovo mizo, je povedala natakariča, dvignila prazen kozarec špricarja in mahnila z ne tako čisto cunjjo pod kozarcem. A je morda kaj povedal – kako to, da je zadnjič enega od nesrečnikov kar skupaj z invalidskim vozičkom prenesel čez Kolpo, ki je močno narasla po dežju, njegovi škornji pa so ostali čisto suhi?

DRAMA

Tamara Babić Nikiforov

po igralskih improvizacijah z igralcema Leo Klančič in Rokom Pogelškom

Umorjeni spomin (odlomek)

Maruša bere star dnevnik.

MARUŠA: Ajde zdaj, da vidimo kaj si delal ti, Berto. 23. marec.

Aleš vstane in začne hoditi po prostoru.

ALEŠ: Ne, jaz ne bom tega poslušal.

MARUŠA: Datum. Datum. Niti letnice nisem še povedala.

Maruša spet bere.

MARUŠA (*bere*): Ok. 23. marec 1945. Ko je padel mrak, sem se odpravil do hiše, da preverim, kako je z mamo. V poltemi sem se prikradel na dvorišče, ko sem začutil, da so mi grmi domače vrtnice strgali rokav. Ampak na srečo me nihče ni čul. Potrebna je potrpežljivost, kmalu se bodo vrnili srečni časi slovenstva ...

Aleš mrzlično išče fotografijo v škatli s fotografijami. Maruša se ustavi in od blizu preučuje dnevnik.

MARUŠA: Tuki je ena packa ... ni videt, kaj piše.

Aleš najde fotografijo hiše in jo pokaže Maruši.

ALEŠ (*agresivno*): Na! Vidiš? Tam ni bilo vrtnic! Mene je nono peljal do tiste njihove hiše v stari Gorici in tam so samo ... une rože, no. Kako se jim že reče?

Maruša gleda fotografijo.

MARUŠA: Potonike.

ALEŠ: Ja, to. Vrtnic ni. Torej ni mogel bit on.

MARUŠA: Lahko so potonike zasadili kasneje.

ALEŠ: Ne, lih zarad tega sem si zapomnil te rože. Nono mi je rekel, da so tam še od njegovih staršev.

MARUŠA: To ni možno. Rastline ne zdržijo toliko časa.

ALEŠ: Lahko poguglam.

Aleš na telefonu išče informacijo. Telefon pokaže Maruši.

ALEŠ: Vidiš? Tuki piše, da potonike živijo več kot sto let.

MARUŠA: Lahko so bile vrtnice za hišo.

ALEŠ: Ne, nono me je peljal tja in zadaj ni bilo placa za grme vrtnic.

MARUŠA: Sej ni peljal samo tebe. Tudi jaz sem bila zraven.

ALEŠ: Tam je bilo eno ful veliko drevo.

MARUŠA: Ja, točno! Se spomnim.

ALEŠ: Za njim smo se skrivali.

MARUŠA: Se spomnim, kako je nono kričal, naj ne plezamo, da ne bomo padli, da ne bo on kriv, da se ne bojo mame jezile. In uni stric, tisti njegov sosed, je prišel ... Veš, tisti, ki je bil zmeraj tam? Kaj je že bil?

ALEŠ: Ja, z njim se je zmeraj kregal. Bine.

Aleš in Maruša se smejeta.

MARUŠA: Jaaa, točno! Bine je bil. Lisjak! In potem nas je peljal v tisto njegovo klet, se spomniš? Veš, tisto, ki jo ima pod hišo? Neke pršute je imel zmeraj tam.

ALEŠ: In ful je smrdelo po vinu.

MARUŠA: In potem nam je dal jojo, nek star, še od njegovih otrok. In sva se kregala, kdo ga bo imel.

ALEŠ: Dokler ni nono rekel, da ga bo imel vsak en teden in si ga bova menjala. Se spomniš?

MARUŠA: Tak rdeč je bil, ja.

ALEŠ: Mislim, da si ga na koncu ti imela tri tedne in jaz en teden.

MARUŠA: Ja, ja. To si se zdaj zmisli. Ej, samo uni Bine nam je zmeraj hotel dat vino in nono je bil samo uno: »Neee.«

ALEŠ: Ko se je nono zaklepetal s tem Binetom, sva šla midva zadaj v klet ...

MARUŠA: Ja, samo res!

ALEŠ: In sva si natočila vsak deci vina.

MARUŠA: Rdečega! In se nama je zdelo, kako sva odrasla.

ALEŠ: Nono je sigurno vedel za to.

MARUŠA: Ne vem, on se je itak zaklepetal ... Ali pa je vedel ... Kaj vem. Se pa spomnim tistega vina. Itak je bilo zanič. Prav škifo.

ALEŠ: Se spomnim, kako sva si ga točila iz tistega soda ...

Aleš se nenadoma nečesa spomni in gre do predalnika v dnevni sobi.

ALEŠ: Ej, a veš, da imam eno to vino? Se mi zdi. Od Bineta.

MARUŠA (*presenečeno*): Kaj? A res? Kako to?

ALEŠ: Sem mu delal zavarovanje pred tremi leti in mi je v zahvalo dal eno flaško ... Tukaj bi moralo bit. Če ga ni popil. Sem ga dal nonotu.

MARUŠA: Daj, prinesi! Ne morem verjet!

Aleš brska po predalniku. Najde vino.

ALEŠ: Lej ga! Boš?

MARUŠA: Ja, valda! Tudi ti moraš!

Aleš jima natoči dva kozarčka vina. Nazdravita.

ALEŠ: Na ...

MARUŠA: Na nonota.

MARUŠA IN ALEŠ (*svečano, skupaj*): Na nonota!

Spijeta vino, ki je očitno zelo slabega okusa.

MARUŠA: O, bljak! Ogabno je pa še vedno!

Usedeta se.

ALEŠ: Fuj! A ne pravijo, da je vino boljše, če malo odstoji?

MARUŠA: Ja, ma ne to domače.

Se zasmejeta.

MARUŠA: Čaki, in kako to, da si mu delal zavarovanje?

ALEŠ: Ja, jaz sem zavarovalni agent, a ne veš? Že tri leta.

MARUŠA: A res? Waw. Priden.

ALEŠ: Ja, nono me je priporočil Binetu in tako je šlo naprej.

MARUŠA: Super.

Maruša se zamisli.

MARUŠA: A ni to čudno, da sva enkrat ves čas tičala skupaj, zdaj pa sploh nisem vedela, kaj delaš?

ALEŠ: Ja, je res. Kaj pa ti ...?

Maruša se nenadoma nečesa spomni.

MARUŠA (*ga prekine*): Ej! A maš še zmeraj tiste svoje čudne hobije? Kaj si že imel? Zbiranje gumbov?

Oba se zasmejeta.

ALEŠ: Ne vem, če se to šteje kot čudno, ma danes imam en festival v odštevanju števila PI, ma bom skoraj sigurno zamudil, ker moram še par reči pospraviti v škatle.

MARUŠA: Zakaj pa Anita tega ne rihta?

ALEŠ: Danes so prišli eni njeni prijatelji iz Amerike in imajo večerjo.

MARUŠA: Ja, ma vseeno. Bi jih pa predstavila, ne? Zakaj bi moral ti to delat?

ALEŠ: Ker sem njen sin?

MARUŠA: Zakaj pa si kot sin dolžen to delat?

ALEŠ: Ker je nenapisano pravilo, da sin mora to delat.

MARUŠA: Kdo je to rekel?

ALEŠ: Moja mama.

MARUŠA: Zakaj jo je treba upoštevati?

ALEŠ: Ne vem, tako sem navajen.

MARUŠA: Zakaj bi ti mogla mama diktirati, kaj boš vsak dan delal?

ALEŠ: Sej ne diktira. Ona lepo vpraša in jaz rečem ja.

MARUŠA: Zakaj rečeš ja?

ALEŠ: Ker sem ... ne vem, prijazen pač.

MARUŠA: In zakaj si prijazen?

ALEŠ: Ker mi je važno, kaj misli o meni. A ni logično?

Aleš postaja nestrpen, natoči si še malo vina.

MARUŠ: Zakaj je važno, kaj si ona misli o tebi? Zakaj to rabiš? Zakaj je ona lahko s svojimi prijatelji na večerji, ti pa moraš bit tukaj?

ALEŠ: Ker so tukaj samo en mesec.

MARUŠA: A ni to PI tekmovanje samo danes? Ona bi lahko jutri naredila srečanje. Zakaj si se moral ti odpovedat tekmovanju?

ALEŠ: Ne vem, itak je majhna možnost, da zmagam. Brez veze, da grem.

MARUŠA: Zakaj si se potem sploh odločil za to tekmovanje?

ALEŠ: Ker mi je kul. Sem zmeraj hotel probat.

MARUŠA: Ja, no? Zakaj potem ne greš tja in pride gospa Anita naredit delo, ki je v resnici v prvi vrsti njeno delo in ne tvoje?

ALEŠ: Ker ... A ti vedno toliko sprašuješ?

MARUŠA: Ker ... kaj? Včasih moraš rečem samo dat pravo besedo. Zakaj zahteva, da delaš njene stvari? Reci bobu bob.

Aleš razmišlja. Zdi se, da je prišel do neke realizacije.

ALEŠ *(končno prizna)*: Ker je egoist. Sej to že vem.

MARUŠA: In zakaj bi moral ti to prenašat?

ALEŠ: Po svoje imaš prav. Mogoče bi pa res lahko šel na tekmovanje danes.

MARUŠA: Jaz bi na tvojem mestu stoprocentno šla na tekmovanje!

ALEŠ: A ti pa kar tako delaš vse, kar ti paše?

MARUŠA: Itak.

ALEŠ: Čaki, kaj pa ti sploh delaš?

Aleš Maruši in sebi natoči še malo vina.

MARUŠA: Ma, jaz sem končala likovno akademijo, zdaj sem končno dobila status samozaposlene v kulturi. Lih eno razstavo imam zdaj. V bistvu je povezano z ... Mah, sej ni važno. Zakomplicirano. Ne bi niti razlagala.

ALEŠ: Dej, povej.

MARUŠA: Ma, neki na temo družine. Boš moral prit pogledat, da boš videl.

ALEŠ: Ja, če me povabiš, pridem.

Maruša spije vino in se nakremži.

MARUŠA: Sej bi lahko prišli na vse dogodke že do zdaj.

ALEŠ: Nikamor nas niste povabili. Vsaj tvoja mama ne.

MARUŠA (se izmika): Dobro, no. Je imela dober razlog.

Nika Šoštarič

O čem sanjajo metulji?

Osebe

NEŽA – študentka. Stara 22 let. Izgubljena v svetu. Morebiti bo nekoč pisateljica, morebiti ne. Težko se poslavlja od stvari v preteklosti; je kot nekakšna veverica, ki namesto lešnikov shranjuje spomine.

MAJ – tip, ki se še išče. Morda je poet. Ali skrivnosten bralec zgodovinskih romanov v prijetnem kafiču, ki sedi za majhno mizico v kotu in srka črno kavo. Ali pa neuspešen študent filozofije. Mogoče razmišlja, da se bo odselil v Ameriko k očetu, kjer bo delal v hotelu. Mogoče, ampak zgolj mogoče, spominja na Nežino prvo simpatijo iz zgodnjih najstniških let.

FLET – stanovanje pač. Neža si ga predstavlja kot enega igralca, ki je v uprizoritvi Čehovega *Strička Vanja* igral ravno njega. V glavnem, stari modrec v dolgi svileni rdeči halji. Večino časa zgolj sedi na stolu in preizkuša različne čaje, ki jih Neža hrani na svoji polici v kuhinji.

MAMI – prisotno-nepisotna oseba. Tako v drami kot v Nežinem življenju.

Dogajalni prostor

Manjša kuhinja v študentskem stanovanju. Za manjšo okroglo jedilno mizico in dvema stoloma je veliko okno, ki gleda na cesto, avtobusno postajo in gledališče v ozadju.

Opomba

Poglavja, označena z zvezdico *, se igrajo v temi.

1. poglavje*: Krik

Tema. Glas dekleta. Telefonski pogovor. Šumenje.

NEŽA: Hej.

A se slišiva?

Halo?

...

Ne slišim te.

Mislím, da prekinja povezavo.

...

Mami?

Te jaz pokličem nazaj.

Ne kliči ti mene.

...

Velja?

...

Mami?

Pisk. Konec pogovora.

2. poglavje: Rojstvo Venere

Jutro. Neža sedi za mizo in v skodelico vroče vode namaka vrečko zelenega čaja (ne predolgo, ker potem postane grenak). Medtem bere knjigo.

NEŽA (*bere, počasi*): V Ljubljano greš odrast pisat jezne pesmi

ki jih ob večerih bereš na Metelkovi spoznaš veliko žalost

ki ti predstavi prijateljico Molly seksaš v vse smeri

mogoče preveč mogoče premalo zaljubiš se v noč v njene zobe

tlakovane roke ki vodijo

v jutro.¹

¹ Pesem Toma Vebra.

3. poglavje: Jaz in moji papagaji

Večer. Sliši se dolgo in nadležno iPhone zvonjenje telefona. Neža nepremično sedi za mizo. Ne javi se. Konec zvonjenja. Nato ponovno zazvoni. Tokrat Neža ugasne telefon.

NEŽA: Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim. Sovražim.

Tišina.

NEŽA (*stopnjevanje hitrosti*): Svet.

Tebe.

Laktozo.

Cvetni prah.

Rojstne dneve.

Mango.

Veter.

Lepe ljudi.

Vodko.

Plesen v kopalnici. Staro
posteljnino. Napačno
naglaševanje. Balkansko
glasbo.

Prehlad.

Tišino v knjižnici.

Dolga poglavja.

Vonj bioloških smeti.

Avtobuse.

Fluorescentne markerje. Umetne trepalnice.

Dotik žameta.

Nevednost.

Izpite.

Menstruacijo.

Dokolenke.

Izgubljenost.
Čudne oblike jedilnega pribora.
Predrage karte za koncert.
Potenje.
Rjavo barvo.
Nemščino.
Preveč odgovornosti.
Slabe jogije.
Suhe slive.
Občutek, ko se ti del kokice zatakne med zobmi.
Prebavne težave.
Cimrino glasbo.
Slabo plačana študentska dela. Visoke najemnine.
Praznike.
Neodgovorjene telefonske klice.
Jokajoče ljudi.
Hegla.
Čas.
Nezadostnost.
Nevednost.
Nevoščljivost.
Neresničnost.
Neprijaznost.
Neprespanost.
Kaki.
Poroke.
Turbulenco.
Včasih pa tudi sebe!

Začne se predvajati glasba Sur la planche skupine La Femme, barvne luči. Ona se izpleše na vso moč. Po koncu pesmi nastopi tišina. Tudi Neža se ustavi.

NEŽA: In potem sem neke noči sanjala, da sem metulj. Ali pa je metulj sanjal, da je jaz.

4. poglavje*: Nočna straža

Tema. Telefonski pogovor. Šumenje.

NEŽA: Hej, mami.

Sem te klicala včeraj nazaj. Pa se nisi javila.

...

Kdo pa je imel rojstni dan?

...

Ah, nje pa ne poznam.

...

Kako je kuži?

...

Si ga že naročila k frizerju?

...

Ne pozabi reči, da mu naj tudi ušesa oblikujejo.

... Aja.

Mislila sem ti reči.

Mislim, bolj se pogovoriti ...

...

Okej, ni panike.

Pokliči nazaj, ko lahko.

Do sedmih sem prosta.

... Adijo.

Pisk. Konec klica.

5. poglavje: Zvezdna noč

Noč. Neža in Maj sedita za jedilno mizo, na kateri je ogromno prižganih svečk. Na prvi pogled je prizor nekoliko romantično »pocukran«.

NEŽA: Ona je sedela.

MAJ: On jo je gledal.

NEŽA: Ona ga je gledala.

MAJ: On je sedel.

Se približata, da se že skoraj dotakneta nosu drug drugega.

NEŽA: Ona ga je ljubila.

MAJ: On je ni poznal.

Maj upihne vse svečke razen ene.

NEŽA: Včasih ko ga je hitro pogledala ali pa samo prešinila njegov obraz, je v njem videla Nekoga Drugega. Ampak o Tem Drugem ni želela govoriti. Ta Drugi si ni zaslužil biti ogovorjen, pa čeprav samo v njeni glavi. Nista si bila v sorodu ali imela kar koli skupnega. Zgolj na trenutke je v Njem videla Nekoga Drugega, ne vede, zakaj. Včasih se ji je zdelo, da jo Ta Nekdo Drugi še danes venomer lovi, da ji ne pusti spati. Ampak tega Njemu ni nikoli povedala. Bolje je bilo tako.

MAJ: On pa tudi nikoli ni spraševal. Pravzaprav ni imel česa vprašati.

NEŽA: Ona se je zaljubila v zlagalca besed, čeprav njegove besede niso bile nič kaj poetične.

MAJ: On je v svojih pesmih govoril o marsičem, ampak Ona je med vrsticami prebirala njegovo razočaranje nad svetom.

NEŽA: Morda zato, ker je bila tudi sama razočarana. Nad vsem. Počutila se je, da je njuno razočaranje podobno. Zato ga je imela tako rada. Tako sta lahko razočarana skupaj.

Maj začne zvijati čik. Virginia Golden Original.

MAJ: On nikoli ni jokal.

NEŽA: Ona nikoli ni jokala.

MAJ: On je iskal svet.

NEŽA: Ona je iskala svet.

MAJ: On je bil izgubljen.

NEŽA: Ona je bila izgubljena.

Neža vstane in stopi do njega, želi si zviti čik.

MAJ: Preveč kadiš.

NEŽA: Nazadnje sem kadila v soboto in danes je sreda.

Maj jo pogleda in se ji prijetno nasmeji.

MAJ: Vseeno ti bo zjebalo kognitivne funkcije.

Maj ponudi Neži cigareto. Ona se usede v njegovo naročje. Z eno roko ga objame okrog vratu. Z drugo roko, v kateri drži cigareto, pokaže v nebo (skozi okno).

NEŽA: Glej, tam je rak.

Maj strmi v nebo, polno zvezd.

MAJ: Glej, tam pa je tiger.

MAJ in NEŽA (*hkrati*): Glej, tam pa je gusarska ladja.

NEŽA: Ona ga je pogledala.

MAJ: Tudi on jo je pogledal.

NEŽA: In v tistem trenutku nista potrebovala besed. Vedela sta.

On vstane in se presede. Ona obsedi sama na njegovem stolu.

MAJ: Ampak on nje ni poznal.

Maj upihne še zadnjo prižgano svečko na mizi.

NEŽA: Tudi ona njega zares ni poznala. Velikokrat se je samo pretvarjala, da ga pozna.

Maj: Bila mu je znana, iz življenja.

NEŽA: Ona si je želela, da bi se poznala. Želela je poznati tega razočaranega poeta. Ko je o Njem pripovedovala izmišljene zgodbe svojim prijateljem, je verjela sama sebi, da ga pozna. Videla ga je.

MAJ: On je imel veliko drugih stvari. Ni imel časa za še eno bralko njegovih besed. Čeprav se mu je zdelo prikupno.

Neža vzame vžigalnik in ponovno prižiga vse svečke.

NEŽA: Ona je sanjala o njunem stanovanju. Kako ob treh zjutraj na balkonu poslušata glasbo in se pogovarjata. Kako zjutraj srkata Barcaffè Irish. Kavo vedno pripravita v rumeni džezvi. V njej je okus najboljši. Ni vedela, zakaj. Sanjala je, kako se vozita na morje. Kako cel dopust preživita v senci, ker ne marata pretiranega sonca. Kako vsak bere svojo knjigo. Ona verjetno Murakamija. On verjetno Šalamuna. Kako zvečer on piše novo pesem in jo bere njej. Ona pa si v črno beležko zapisuje fiktivne pogovore, ki se nikoli niso zgodili, čeprav bi se lahko. Videla je, kako lahko skupaj preživita v razočaranem svetu. Vse je že videla.

MAJ: Tudi on je bil del te fikcije. V realnosti bi on raje prebiral drame Dušana Jovanovića.

NEŽA: Ali misliš, da bomo kdaj lahko dosegli neskončnost?

MAJ: On se popraska po lasišču, ker to počne zmeraj, ko razmišlja.

NEŽA: Vsaj ona je o tem prepričana.

MAJ: Slovnično postanemo večni šele, ko umremo. Mrtvec in pokojnik sta še vselej živa.

NEŽA: Ona si je nato zaželela, da bi postala vampirja.

Maj začne ponovno ugašati vse svečke. Sedaj ni pravi čas za to vzdušje.

MAJ: Glej, tam na nebu pa je indijski orešček.

NEŽA: To je bolj tisti ameriški orešček. Ne vem, kako se imenuje. Po navadi je malce večji od mandlja. Ima pa tudi rahlo rjavo lupino. Po navadi so precej dragi v trgovini.

Sliši se trkanje na vrata.

MAJ: Realnost je potrkala na vrata. Moram v drug svet.

NEŽA: Kdo to pravi? Ostani še malo.

MAJ: Ni časa. Bova jutri raje gledala oblake. So lažji za dešifriranje.

NEŽA: Ali za interpretacijo.

Maj zapusti oder. Neža nadaljuje z gledanjem v temo, saj luč uličnih svetilk omejuje nočno nebo. Tokrat zvezd ni mogoče opaziti, zgolj kakšno letalo, ki bi ga zlahka zamenjali za nebesno telo.

se nadaljuje.

PREVODI

Andy Weir (prevod: Dominik Lenarčič)

The Egg

Bil si na poti domov, ko si umrl.

Bila je prometna nesreča. Nič posebno omembe vrednega, a vseeno smrtonosna. Za sabo si pustil ženo in dva otroka. Bila je neboleča smrt. Reševalci so naredili vse, da bi te rešili, a brez uspeha. Tvoje telo je bilo tako uničeno, da je bilo tako zate bolje, verjemi mi.

In takrat si spoznal mene.

»Kaj ... kaj se je zgodilo?« si vprašal. »Kje sem?«

»Umrli si,« sem rekel neposredno. Nima smisla mencati z besedami.

»Videl sem ... tovornjak. Drsel je ...«

»Ja,« sem rekel.

»U-umrl sem?«

»Ja. A naj ti ne bo hudo. Vsi enkrat umrejo,« sem rekel.

Ozrl si se naokoli. Ničesar ni bilo. Samo ti in jaz. »Kaj je ta kraj?« si vprašal. »Je to onostranstvo?«

»Bolj ali manj,« sem rekel.

»Si ti bog?« si vprašal.

»Ja,« sem odvrnil. »Jaz sem Bog.«

"Moja žena ... moja otroka," si rekel.

»Kaj z njimi?«

»Bodo v redu?«

»To rad vidim,« sem rekel. »Pravkar si umrl in tvoja glavna skrb je za tvojo družino. To ti je dobra stvar.«

Pogledal si me z očaranostjo. Tebi nisem izgledal kot Bog. Izgledal sem kot moški. Ali mogoče ženska. Morda neka nejasna figura avtoritete. Bolj podoben srednješolskemu učitelju kot pa vsemogočnemu.

»Ne skrbi,« sem rekel. »V redu bodo. Tvoja otroka se te bosta spominjala kot popolnega v vsakem oziru. Nista imela časa, da bi te zasovražila. Tvoja žena bo na zunaj jokala, a bo naskrivaj olajšana. Bodiva iskrena, vajin zakon je razpadal. Če ti je kaj v uteho, se bo zaradi olajšanosti počutila zelo krivo.«

»O,« si rekel. »Kaj se potem zgodi zdaj? Ali grem v nebesa ali pekel ali kaj?«

»Ne v eno, ne v drugo,« sem rekel. »Reinkarniran boš.«

»A,« si rekel. »Torej so imeli hindujci prav.«

»Vse religije imajo po svoje prav, « sem rekel. »Sprehodi se z mano.«

Sledil si mi na prehodu skozi nič. »Kam greva?«

»V bistvu nikamor,« sem rekel. »Samo lepo je, če med pogovorom hodiva.«

»V čem je potem smisel?« si vprašal. »Ko se bom ponovno rodil, bom nepopisan list, mar ne? Dojenček. Moje izkušnje in vse, kar sem v tem življenju storil, bo tako brez pomena.«

»Nikakor!« sem rekel. »V sebi imaš vse znanje in izkušnje vseh tvojih prejšnjih življenj. Zdaj se jih pač ne spomniš.«

Prenehal sem hoditi in te objel okoli ramen. »Tvoja duša je bolj veličastna, čudovita in gromozanska, kot si lahko predstavljaš. Človeški um lahko vsebuje le majhen del tega, kar si. To je, kot če bi vtaknil prst v kozarec vode, da bi preveril, ali je ta topla ali hladna. V posodo daš majhen del sebe, in ko jo prineseš nazaj ven, si pridobil vse izkušnje, ki jih je ta imela.«

»Zadnjih 48 let si bil v človeku, tako da se še nisi raztegnil in občutil preostanek svoje izjemne zavesti. Če bi ostala tukaj dovolj dolgo, bi se začel spominjati vsega. A nima smisla početi tega med vsakim življenjem.«

»Kolikokrat sem bil torej reinkarniran?«

»O, velikokrat. Veliko velikokrat. In to v veliko različnih življenj,« sem rekel.

»Tokrat boš kitajsko kmečko dekle v letu 540 n. št.«

»Čakaj, kaj?« si zajeceljal. »Pošiljaš me nazaj v času?«

»No, tehnično ja. Čas, kot ga ti poznaš, obstaja le v tvojem vesolju. Tam, od koder jaz prihajam, so stvari drugačne.«

»Od koder ti prihajaš?« si rekel.

»O, seveda,« sem pojasnil. »Prihajam od nekod. Nekod drugje. In obstajajo takšni, kot sem jaz. Vem, da boš hotel izvedeti, kako je tam, ampak, iskreno, ne bi razumel.«

»O,« si rekel, malo razočaran. »Čakaj malo, če sem reinkarniran v druga časovna obdobja, potem sem se lahko kdaj srečal s seboj.«

»Lahko. To se ves čas dogaja. In ker se obe življenji zavedata le sami sebe, sploh ne veš, da do tega pride.«

»V čem je potem smisel?«

»Resno?« sem vprašal. »Resno? Ti sprašuješ mene po smislu življenja? Ni to malo stereotipno?«

»No, saj je legitimno vprašanje,« si vztrajal.

Pogledal sem te v oči. »Smisel življenja, razlog, zakaj sem ustvaril to vesolje, je, da bi ti dozorel.«

»Misiš človeštvo? Želiš, da mi dozorimo?«

»Ne, samo ti. To celotno vesolje sem ustvaril zate. Z vsakim novim življenjem rasteš in zoriš ter postajaš večji in močnejši intelekt.«

»Samo jaz? Kaj pa vsi ostali?«

»Nobenega drugega ni,« sem rekel. »V tem vesolju sva samo ti in jaz.«

Odsotno si me pogledal. »Ampak vsi ljudje na Zemlji ...«

»Vsi so ti. Različne inkarnacije tebe.«

»Čakaj. Jaz sem vsi!?«

»Že začanjaš dojemati,« sem rekel in ti čestital z udarcem po hrbtu.

»Jaz sem vsak človek, ki je kdaj živel?«

»Ali ki bo kdaj živel, ja.«

»Jaz sem Abraham Lincoln?«

»In tudi John Wilkes Booth si,« sem dodal.

»Jaz sem Hitler?« si rekel, zgrožen.

»In milijoni, ki jih je ubil.«

»Jaz sem Jezus?«

»In vsi, ki so mu sledili.«

Umolknil si.

»Vsakič, ko si nekoga ustrahoval, si ustrahoval sebe. Vsako dejanje dobrote, ki si ga naredil, si naredil sebi. Vsak srečen in žalosten trenutek, ki ga je kdaj doživel kateri koli človek, si ali boš doživel ti.«

Dolgo si razmišljal.

»Zakaj?« si me vprašal. »Zakaj bi vse to storil?«

»Ker boš nekoč postal tak kot jaz. Ker to tudi si. Si eden moje vrste. Si moj otrok.«

»Vau,« si rekel, osupel. »Torej praviš, da sem bog?«

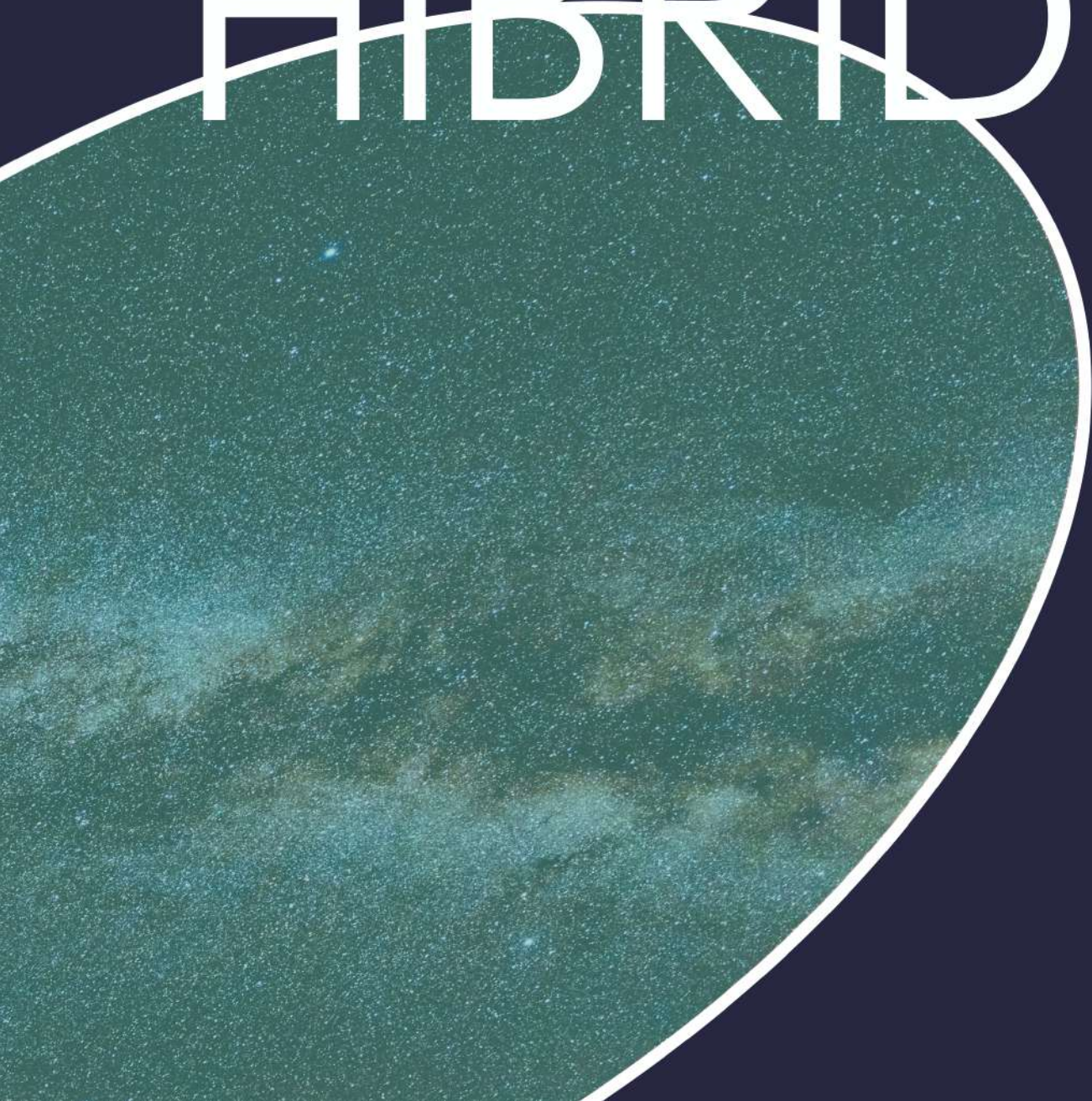
»Ne. Ne še. Fetus si. Še vedno rasteš. Ko boš odživel vsa človeška življenja skozi ves čas, potem boš dovolj zrastel, da se boš lahko rodil.«

»Torej celotno vesolje,« si rekel, »je samo ...«

»Jajce,« sem odgovoril. »Zdaj je čas za tvoje naslednje življenje.«

In poslal sem te na pot.

HIBRIDI

Rebeka Pajek

Odmerki

Tisto nekaj

naj

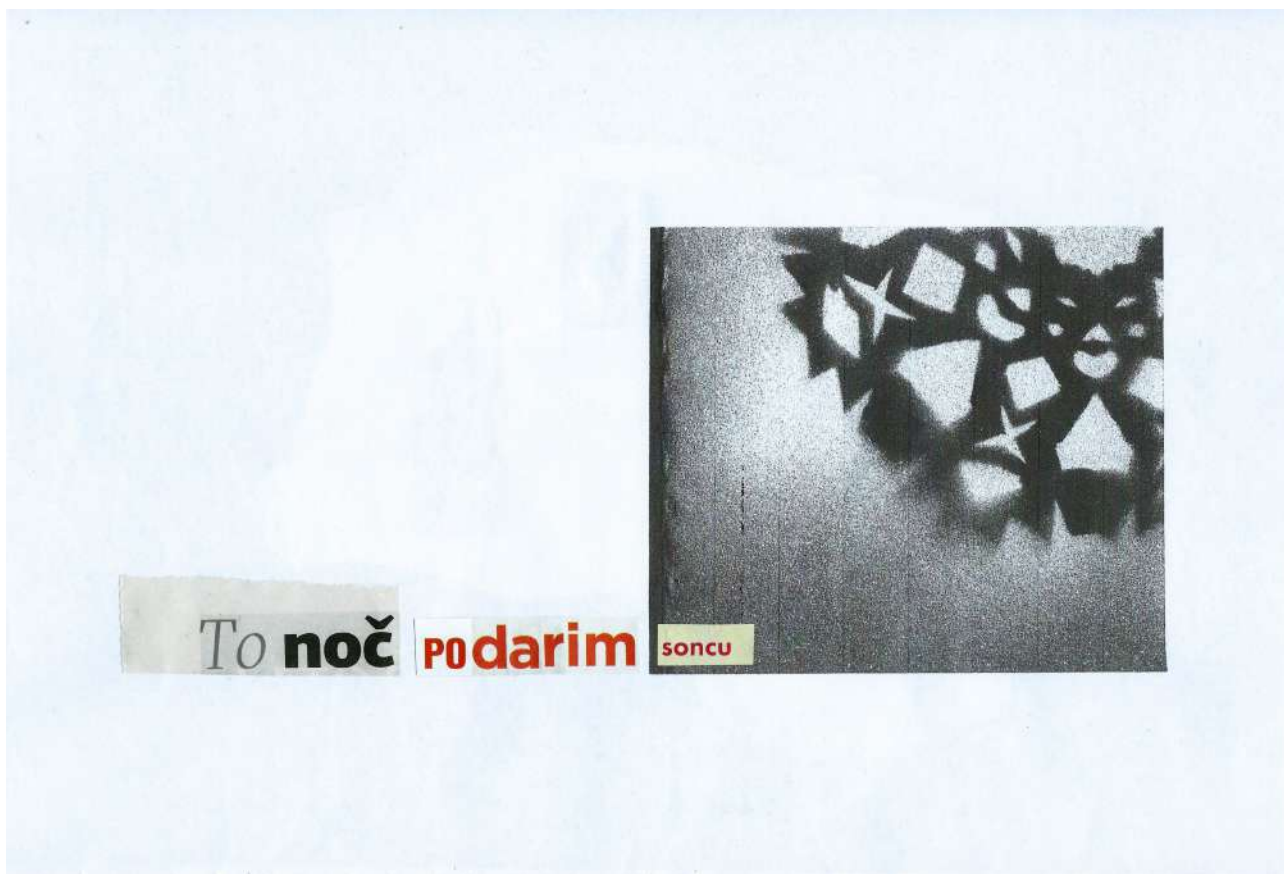
kar

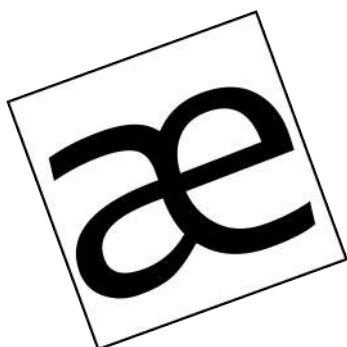
traja

in **traja ...**

DOLGOTRAJA

Zate

NEBULÆ – revija za sodobno književnost

Letnik XIII, številka 1 (pomlad 2024)

ISSN 2738-5949

Revija deluje pod licenco creative commons.

Glavna in odgovorna urednica:

Nina Kremžar

Uredništvo za poezijo:

Veronika Šoster

Eva Ule

Uredništvo za prozo:

Alex Kama Devetak

Zarja Vršič

Gašper Stražišar

Strokovna sodelavka – lektorica:

Karolina Zgaga

Oblikovanje, prelom:

Alex Kama Devetak

Nina Kremžar